

**UCHWAŁA NR XXXII/304/17
RADY MIEJSKIEJ CIESZYNA**

z dnia 30 marca 2017 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie Miasta Cieszyna na lata 2017 - 2020**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.) oraz w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz.U. z 2015 roku, poz. 1390) - Rada Miejska Cieszyna postanawia:

§ 1. Uchwalić Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta Cieszyna na lata 2017 - 2020 w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Burmistrzowi Miasta Cieszyna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej Cieszyna

mgr inż. Gabriela Staszkievicz

Załącznik do Uchwały Nr XXXII/304/17
Rady Miejskiej Cieszyna
z dnia 30 marca 2017 r.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta Cieszyna na lata 2017 – 2020

Opracowanie:
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie
Cieszyn, luty 2017 rok

Spis treści

I.	Wprowadzenie.....	3
II.	Podstawy prawne.....	5
III.	Diagnoza problemów przemocy w rodzinie na terenie gminy Cieszyn.....	6
IV.	System przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Cieszyna oraz posiadane zasoby.....	14
V.	Cele i zadania Programu.....	20
VI.	Realizacja Programu.....	27
VII.	Ewaluacja Programu.....	27

I. Wprowadzenie

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku, przemocą w rodzinie określamy jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Powyższa definicja, która została określona w art. 2 pkt 2 ustawy została stworzona na potrzeby ustawodawcy i jest niezbędna w kontekście obowiązków związanych z realizacją zadań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie przez organy administracji publicznej.

Próba jednoznacznego zdefiniowania przemocy w rodzinie jest trudnym zadaniem. Nadal nie można mówić o jednolitej definicji przemocy. Irena Pospiszyl zwróciła uwagę, że definicja przemocy jest swego rodzaju pojęciem politycznym, ponieważ jest zmienna w czasie, uzależniona od okresu historycznego w jakim obowiązuje oraz podatna na zmiany, czasem manipulację¹. Termin „przemoc w rodzinie” jest naprzemiennie używany z terminem „przemocy domowej”.

Przemoc w ujęciu kryminologicznym jest rzeczywistym użyciem siły fizycznej wobec człowieka, bądź groźbą jej użycia, jeśli zamiar sprawcy obejmuje spowodowanie szkód fizycznych w postaci śmierci lub uszkodzenia ciała, bez względu na to, czy działanie sprawcy stanowiło cel sam w sobie, czy miało charakter instrumentalny². Przemoc w socjologii jest definiowana jako środek przymusu, który polega na użyciu siły fizycznej przez jednostkę lub grupę, często wbrew obowiązującemu prawu, celem zmuszenia do określonego działania, czy też umożliwienia podjęcia działań albo do zaprzestania wykonywania czynności już rozpoczętej, także bezprawnym narzuceniu władzy³. Według roboczej definicji, przyjmowanej przez polskich specjalistów, przemoc domowa to działanie lub zaniechanie dokonywane w ramach rodziny przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi sił lub władzy, godzące w ich prawa lub dobra osobiste, a przede wszystkim w ich życie i zdrowie (fizyczne

¹ I. Pospiszyl, *Razem przeciw przemocy*, Warszawa 1999, s.17.

² J. Błachut, A. Gaberle, K. Krajewski, *Kryminologia*, Gdańsk 2007, s.262.

³ M. Czarkowska, *Przeciwdziałanie przemocy wobec kobiet w rodzinie w praktyce organów ścigania, wymiaru sprawiedliwości i innych instytucji*, Warszawa 2014, s. 27.

i psychiczne), które powoduje u nich szkody lub cierpienie⁴. Na zjawisko przemocy w rodzinie można spojrzeć z kilku perspektyw:

- perspektywy prawnej – wskazuje na zapisy kodeksowe oraz obowiązki instytucji, które są związane z wymiarem sprawiedliwości. Przemoc w rodzinie to przestępstwo, które bez wątplenia powinno być karane⁵. Najczęściej stosuje się w tym przypadku art. 207 kodeksu karnego, który dotyczy znęcania się fizycznego lub psychicznego nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, przewiduje się karę pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5;
- perspektywy moralnej – odwołuje się ona do ludzkiej wrażliwości i sumienia. Wskazuje na to, iż osoba stosująca przemoc, dopuszcza się krzywdzenia słabszego, podlega potępieniu ze strony innych oraz ocenie własnego sumienia;
- perspektywy psychologicznej – przemoc w rodzinie powoduje cierpienie, bezradność osoby doświadczającej przemocy, ukazuje złożone mechanizmy i interakcje, które występują w rodzinie przemocowej. Ta perspektywa pozwala na większe rozumienie zjawiska przemocy w rodzinie oraz decyzji osób doświadczających przemocy, często dla nich krzywdzących;
- perspektywy społeczno-kulturowej – przemoc często jest uwarunkowana kulturowo, ta perspektywa pokazuje tradycje, obyczaje, czynniki i postawy, które mogą sprzyjać występowaniu przemocy i ją usprawiedliwiać⁶.

Przemoc w rodzinie może występować w różnych formach, najczęściej wyróżniane rodzaje:

1. przemoc fizyczna – jest naruszeniem nietykalności fizycznej, jej celem jest zadanie bólu, uszkodzenie ciała, pogorszenie stanu zdrowia, pozbawienie życia (np. popychanie, uderzanie, spoliczkowanie, kopanie, duszenie, parzenie, podpalanie);
2. przemoc psychiczna/emocjonalna – jest zachowaniem, którego celem jest umniejszenie poczucia własnej wartości u osoby doświadczającej przemocy, wzbudzenie strachu (np. wyzywanie, krytykowanie, poniżanie, wyśmiewanie, izolacja społeczna, grożenie, kontrolowanie);
3. przemoc seksualna – jest zachowaniem zmuszającym do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania seksualności własnej (np. wymuszanie pożycia seksualnego, gwałt, sadystyczne formy współżycia, nakłanianie do aktywności seksualnej

⁴ J. Mellibruda, *Przeciwdziałanie przemocy domowej*, Warszawa 2009, s.10.

⁵ Tamże, s.11.

⁶ Tamże, s. 12.

z innymi osobami, zmuszanie do oglądania pornografii);

4. przemoc ekonomiczna – powoduje uzależnienie ekonomiczne od sprawcy (np. odbieranie zarobionych pieniędzy, zakazywanie podjęcia pracy, niezaspokajanie podstawowych potrzeb rodziny, niewywiązywanie się z obowiązku alimentacyjnego);

5. zaniedbanie – jest niezaspokojeniem podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych (np. celowym niepodawaniem posiłków, leków, niezabezpieczeniem opieki medycznej, uniemożliwianiem prawidłowego rozwoju).

W opracowaniu Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2020 przyjęto następujące założenia:

- kontynuacja celów i działań z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar na lata 2014 – 2016, z uwzględnieniem uwag i analiz z jego realizacji;
- realizacja zadań wynikających z obowiązujących aktów prawnych;
- dążenie do wzmocnienia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Cieszynie, z uwzględnieniem lokalnych warunków Cieszyna i dotychczasowych działań podejmowanych na terenie miasta;
- monitoring, ewaluacja i superwizja, jako metody wspierania rozwoju zawodowego jego realizatorów, zwiększające jakość i efektywność pomocy niesionej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Miasta Cieszyna na lata 2017 – 2020 jest zgodny z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020.

II. Podstawy prawne Programu

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 roku, poz. 1390).

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;

- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

2. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz.U. z 2016 roku, poz. 487 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku, poz. 930 z późn. zm).
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z 13 września 2011 roku w sprawie Procedury „Niebieskie Karty” oraz formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011 roku, nr 209, poz. 1245).
5. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 – 2020 przyjęty Uchwałą Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 roku.
6. Uchwała Rady Miejskiej Cieszyna Nr VII/54/11 z dnia 14 kwietnia 2011 roku w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

III. Diagnoza problemu przemocy w rodzinie

Z danych Urzędu Miejskiego – Wydziału Spraw Obywatelskich i Działalności Gospodarczej w Cieszynie wynika, że według stanu na 31.12.2016 roku w Cieszynie zamieszkiwało łącznie 35.364 mieszkańców (z czego 33.799 osoby zameldowane na pobyt stały, a 2.565 osoby zameldowane na pobyt czasowy).

W celu zdiagnozowania skali zjawiska przemocy w rodzinie w Cieszynie wykorzystano dane Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Cieszynie, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie, Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie oraz placówek specjalistycznych Stowarzyszenia Pomocy Wzajemnej „Być Razem”, które w minionym okresie było partnerem strategicznym gminy w prowadzeniu działań w zakresie przeciwdziałania przemocy. Z analizy danych Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Cieszynie wynika, że w latach 2014 – 2016 na terenie miasta Cieszyna wszczęto łącznie 234 Procedury „Niebieskie Karty”.

Tabela nr 1 przedstawia dane dotyczące ilości „Niebieskich Kart” oraz instytucji, które je wszczynały.

Tabela 1. Liczba „Niebieskich Kart”

Instytucja wszczynająca procedurę „Niebieskie Karty”	Liczba „Niebieskich Kart” przekazanych do Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Cieszynie		
	2014	2015	2016
Policja	49	55	60
Pomoc Społeczna	20	20	16
Oświata	6	4	4
Ochrona zdrowia	0	0	0
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0
Razem:	75	79	80

Źródło: opracowanie własne Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Cieszynie

Według danych zawartych w Tabeli nr 1 liczba sporządzanych „Niebieskich Kart” pozostaje na stałym poziomie. Nieznaczne różnice ilościowe mogą wynikać z częstotliwości przeprowadzanych szkoleń dla specjalistów, w tym funkcjonariuszy policji czy pracowników socjalnych, co powoduje większą uważność i zwrócenie uwagi na problem przemocy w rodzinie. W Tabeli nr 2 zestawiono dane liczbowe dotyczące ilości osób objętych działaniami Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Cieszynie. Z danych tych wynika, iż działaniami Zespołu objętych było 728 osób w latach 2014 – 2016.

Tabela 2. Liczba osób objętych działaniami Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Cieszynie

Dane	Lata	2014	2015	2016
Liczba osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”		245	241	242
Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”		77	81	85
w tym:				
kobiety		95	116	113
mężczyźni		74	95	86
dzieci		76	30	43

Źródło: opracowanie własne Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Cieszynie

W Tabeli nr 3 przedstawiono dane dotyczące pracy Zespołu Interdyscyplinarnego, zgodnie z art. 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, spotkania Zespołu odbywają się nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. Zespół może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie, zgodnie z tym zapisem art. 9a ust. 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, utworzono Stałą Grupę Roboczą, zwaną Zespołem Interwencyjnym.

Tabela 3. Dane dotyczące pracy Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Cieszynie

Rok	Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy	Liczba spotkań Stałej Grupy Roboczej - Zespół Interwencyjny	Liczba grup roboczych powołanych do indywidualnych przypadków
2014	5	12	14 (43 spotkania)
2015	6	9	12 (46 spotkań)
2016	6	11	7 (24 spotkania)

Źródło: opracowanie własne Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Cieszynie

Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”, na zlecenie powiatu cieszyńskiego, prowadzi Powiatowy Ośrodek Wsparcia dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie, który oferuje pomoc mieszkańcom powiatu cieszyńskiego. W ramach kompleksowej pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, Powiatowy Ośrodek Wsparcia dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie zapewnia schronienie. Pobyt w placówce ma charakter interwencyjny i trwa do trzech miesięcy, a szczególnych sytuacjach istnieje możliwość wydłużenia pobytu o kolejne trzy miesiące. Maksymalny czas korzystania ze schronienia w placówce wynosi sześć miesięcy. W Tabeli nr 4 przedstawiono liczbę osób korzystających ze schronienia w latach 2014 – 2016.

Tabela 4. Liczba osób objęta pomocą w formie schronienia w Powiatowym Ośrodku Wsparcia dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie

Pomoc udzielana w Powiatowym Ośrodku Wsparcia dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie				
Rok	Liczba osób	Liczba rodzin	Liczba mieszkańców Cieszyna	Liczba mieszkańców innych gmin powiatu cieszyńskiego
2014	42	21	13 w tym 6 dzieci	29 w tym 21 dzieci
2015	41	19	12 w tym 4 dzieci	29 w tym 23 dzieci
2016	35	17	14 w tym 9 dzieci	21 w tym 18 dzieci

Źródło: opracowanie własne MOPS na podstawie danych Stowarzyszenia Pomocy Wzajemnej „Być Razem” w Cieszynie

Powyższe dane wskazują na stały poziom udzielanej pomocy mieszkankom Cieszyna w postaci schronienia. Powiatowy Ośrodek Wsparcia dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie udziela także pomocy merytorycznej w obszarze przemocy w rodzinie oraz pomocy informacyjnej w innych obszarach (informacje o możliwościach uzyskania pomocy) poprzez prowadzenie telefonu zaufania. Dyżur przy telefonie zaufania pełniony jest przez zespół interwentów, przeszkolonych w zakresie pomocy psychologicznej.

W Tabeli nr 5 przedstawiono dane liczbowe dotyczące ilości przeprowadzonych rozmów w telefonie zaufania w latach 2014 – 2016.

Tabela 5. Liczba osób korzystających z telefonu zaufania

Liczba osób, które skorzystały z telefonu zaufania w Powiatowym Ośrodku Wsparcia dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie			
Rok	2014	2015	2016
Liczba osób	259	322	270

Źródło: opracowanie własne MOPS, na podstawie danych Stowarzyszenia Pomocy Wzajemnej „Być Razem” w Cieszynie

Powyższe dane dotyczą ilości wszystkich osób korzystających z telefonu zaufania, ponieważ nie ma możliwości wyodrębnienia spośród osób dzwoniących tylko mieszkańców Cieszyna, ze względu na specyfikę tej formy pomocy, której jednym z głównym założeń jest anonimowość dzwoniącego.

Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem” w Cieszynie prowadzi poradnictwo psychologiczne i prawne dla osób, które borykają się z problemem przemocy w rodzinie. Dodatkową ofertą pomocową są objęte także dzieci z rodzin, w których występuje zjawisko przemocy. Poniższe tabele przedstawiają dane liczbowe dotyczące udzielonej pomocy w latach 2014 – 2016.

Tabela 6. Dane liczbowe – porady psychologiczne

Pomoc psychologiczna udzielona mieszkańcom Cieszyna w CPEiT „Kontakt” w Stowarzyszeniu Pomocy Wzajemnej „Być Razem”			
	2014	2015	2016
Liczba porad	436	299	273
Liczba osób	128	135	118
w tym kobiety	79	85	70
w tym mężczyźni	32	22	14
w tym dzieci	17	28	34

Źródło: opracowanie własne MOPS, na podstawie danych Stowarzyszenia Pomocy Wzajemnej „Być Razem” w Cieszynie

Tabela 7. Dane liczbowe – porady prawne

Pomoc prawna udzielona mieszkańcom Cieszyna w CPEiT „Kontakt” w Stowarzyszeniu Pomocy Wzajemnej „Być Razem”			
	2014	2015	2016
Liczba porad	359	476	209
Liczba osób	176	353	105
w tym kobiety	132	290	78
w tym mężczyźni	44	63	27
w tym dzieci	/	/	/

Źródło: opracowanie własne MOPS, na podstawie danych Stowarzyszenia Pomocy Wzajemnej „Być Razem” w Cieszynie

Tabela 8. Dane liczbowe – inne formy wsparcia

Inne formy pomocy udzielone mieszkańcom Cieszyna w Stowarzyszeniu Pomocy Wzajemnej „Być Razem”			
	2014	2015	2016
Półkolonie socjoterapeutyczne dla dzieci	54	56	54
Obóz socjoterapeutyczny dla dzieci	20	20	15
Plener młodzieżowy	/	12	/
Grupy dla dzieci i młodzieży o charakterze socjoterapeutycznym, kompensacyjnym i rewalidacyjnym	70	44	36

Źródło: opracowanie własne MOPS, na podstawie danych Stowarzyszenia Pomocy Wzajemnej „Być Razem” w Cieszynie

Na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie przedstawiono ilość postępowań prowadzonych z art. 207 kodeksu karnego wobec mieszkańców Cieszyna.

Tabela 9. Dane liczbowe dotyczące postępowań z art. 207 kodeksu karnego

Liczba prowadzonych postępowań z art. 207 kodeksu karnego przez Wydział Kryminalny KPP w Cieszynie			
	2014	2015	2016
Liczba postępowań	20	17	12

Liczba zakończonych postępowań	20	15	18
W tym: - zakończono aktem oskarżenia	13	7	8
- stwierdzono brak cech przestępstwa	7	8	9
Liczba czynności sprawdzających	20	15	11
W tym: - zakończono odmową wszczęcia postępowania	14	10	7

Źródło: opracowanie własne MOPS na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie

W latach 2014 – 2015 na terenie Cieszyna był realizowany projekt badawczy we współpracy z Uniwersytetem Śląskim w Katowicach, Wydziałem Etnologii i Nauk o Edukacji w Cieszynie – „Monitorowanie problematyki skali uzależnień i przemocy w środowisku lokalnym – przeprowadzenie diagnozy”. Projekt został zakończony opracowaniem raportu końcowego z wynikami badań, które zostały przedstawione na konferencji na Uniwersytecie Śląskim w lutym 2016 roku. Raport końcowy z badań zawierał m.in. dane dotyczące zjawiska przemocy. Istotne dane przedstawia Tabela nr 6 w opracowaniu której ukazano rangi ważności nadane przez osoby dorosłe i uczniów szkół gimnazjalnych odnoszące się do najważniejszych problemów społecznych.

Tabela 10. Badanie rangi ważności problemów społecznych

Dorośli mieszkańcy, N=839	Ranga problemu 1- najważniejsze, 9 – najmniej ważne
Problemy w rodzinach	1
Palenie papierosów i tytoniu	2
Jazda samochodem pod wpływem środków odurzających	3
Przestępczość	4
Słaba kontrola i monitoring sprzedaży alkoholu nieletnim	5

Alkoholizm	6
Przemoc	7
Dostępność narkotyków i dopalaczy	8
Demoralizacja nieletnich	9
Uczniowie gimnazjum, N=945	Ranga problemu 1- najważniejsze, 9 – najmniej ważne
Alkoholizm dorosłych	1
Jazda samochodem pod wpływem środków odurzających	2
Przemoc	3
Dostępność narkotyków i dopalaczy	4
Słaba kontrola i monitoring sprzedaży alkoholu nieletnim	5
Problemy w rodzinach	6
Spożywanie alkoholu - rówieśnicy	7
Palenie papierosów	8
Złe zachowanie i przemoc rówieśników	9

Źródło: Raport końcowy z badań, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Wydział Etnologii i Nauk o Edukacji w Cieszynie

Z przedstawionych danych wynika, że osoby dorosłe i uczniowie gimnazjum mają zdecydowanie różne perspektywy w kwestii dostrzegania problemu przemocy. W ocenie uczniów gimnazjum problem przemocy jest na trzeciej wysokiej pozycji, natomiast osób dorosłych dopiero na siódmej pozycji. Takie wyniki mogą świadczyć o tym, że uczniowie są świadkami lub/i doświadczają innej perspektywy problemu przemocy.

Raport wskazał na konieczne kierunki działań w obszarze przeciwdziałania przemocy takie, jak:

- uświadamianie na temat skutków przemocy w rodzinie;
- rozpropagowanie informacji o instytucjach świadczących pomoc – baza internetowa;
- bezpłatna i łatwo dostępna pomoc psychologiczna i psychoterapeutyczna;
- zwiększenie liczby szkoleń dla profesjonalistów⁷.

⁷ *Raport końcowy z badań. Monitorowanie skali problemów uzależnień i przemocy w środowisku lokalnym – przeprowadzenie diagnozy, Cieszyn 2015, s.51.*

IV. System przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Cieszyna oraz posiadane zasoby

W Cieszynie jest opracowany i funkcjonuje system przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W latach 2014 – 2016 były kontynuowane i realizowane wszystkie zadania wynikające z ustaw, rozporządzeń oraz innych aktów prawnych dotyczących przemocy w rodzinie.

W skład 22-osobowego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie wchodzi przedstawiciele:

1. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Cieszynie;
2. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cieszynie;
3. Szpitala Śląskiego w Cieszynie;
4. Zespołu Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych w Cieszynie;
5. Komendy Powiatowej Policji w Cieszynie;
6. Stowarzyszenia Pomocy Wzajemnej „Być Razem” w Cieszynie;
7. Towarzystwa Przyjaciół Dzieci – Oddział Powiatowy w Cieszynie;
8. Niepublicznego Przedszkola Twórczego "ToTu" w Cieszynie;
9. Przedszkola Integracyjnego nr 2 (przedstawiciel placówek oświatowych szczebla przedszkolnego);
10. Szkoły Podstawowej nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi im. Janusza Korczaka (przedstawiciel placówek oświatowych – szczebla szkół podstawowych);
11. Gimnazjum nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. Jana Kubisza (przedstawiciel placówek oświatowych szczebla gimnazjalnego);
12. Gimnazjum nr 3 (przedstawiciel placówek oświatowych szczebla gimnazjalnego);
13. Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Cieszynie (przedstawiciel placówek oświatowych szczebla ponadgimnazjalnego);
14. Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie;
15. Sądu Rejonowego w Cieszynie;
16. Prokuratury Rejonowej w Cieszynie;
17. Straży Miejskiej w Cieszynie.

Każda z instytucji i organizacji podejmuje działania w ramach swoich kompetencji i możliwości oraz zgodnie z zakresem przepisów prawnych, regulujących zakres ich

działalności. Obsługę administracyjno-organizacyjną oraz koordynację działań programowych Zespołu, grup roboczych, Procedury „Niebieskie Karty” i Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie realizuje dwóch pracowników socjalnych MOPS, obsługujących także Punkt Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Cieszynie.

Dla usprawnienia pracy organizacyjnej i merytorycznej oraz poprawy przepływu informacji, członkowie Zespołu:

1. Pracują w oparciu o regulamin określający warunki i zasady pracy w Zespole;
2. Realizują zadania w oparciu o dwie stałe grupy robocze pod nazwami:
 - Zespół Interwencyjny – zajmujący się: bieżącą obsługą przypadków, w Procedurze „Niebieskie Karty” (podejmowanie działań interwencyjnych w środowisku zagrożonym, opracowanie indywidualnego planu pomocy dla każdej rodziny, z uwzględnieniem wszystkich jej członków, powoływanie grup roboczych do indywidualnych przypadków, opracowanie zasad postępowania i pracy z rodzinami doświadczającymi przemocy, zgodnie z założeniami i wymaganiami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy i rozporządzenia w sprawie Procedury „Niebieskie Karty”);
 - Zespół diagnostyczno-programowy – zajmujący się: analizą realizowanych programów i działań w gminie, diagnozą potrzeb i oczekiwań, wnioskowaniem i proponowaniem kierunków programowych;
3. Kontaktują się w oparciu o opracowany system przepływu informacji między członkami Zespołu;
4. Składają stosowne oświadczenia dotyczące zobowiązania do zachowania w tajemnicy danych powziętych podczas pracy w Zespole i grupach roboczych;
5. Stosują zasady poufności i właściwego przepływu informacji w Procedurze „Niebieskie Karty”, przechowywania dokumentów ze szczególnym zwróceniem uwagi na fakt, że są to dane poufne, wrażliwe i wymagają szczególnego zabezpieczenia;
6. Realizują opracowaną, we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, procedurę wewnętrznego obiegu, przechowywania i tworzenia dokumentów Zespołu;
7. Szkolą się w zakresie merytorycznym i programowym z tematyki przemocy w rodzinie oraz realizacji Procedury „Niebieskie Karty”;
8. Realizują przyjętą zasadę analizy każdego przypadku, z opracowaniem dla niego indywidualnych wytycznych w pracach stałej grupy roboczej, a w szczególnych przypadkach powoływania indywidualnych grup roboczych.

9. Realizują i popularyzują w swoich grupach zawodowych cele, założenia i zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie;

10. Zbierają, analizują i przekazują dane o działaniach i realizowanych programach w Cieszynie, potrzebne do aktualizacji bazy danych i oceny realizowanych zadań i programów oraz potrzeb środowiska.

Na terenie miasta funkcjonują różne instytucje, które wchodzą w skład systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i stanowią duży zasób gminy. Zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizują następujące podmioty:

1. Instytucje publiczne

a) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej:

- prowadzenie Punktu Konsultacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz obsługi merytorycznej i informacyjnej;
- realizacja Procedury „Niebieskie Karty” (w zakresie pomocy społecznej) w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Cieszynie i obsługa socjalna, w tym ofiar przemocy z innych gmin, które przebywają w Powiatowym Ośrodku Wsparcia dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie;
- organizacja i koordynacja działań Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz prowadzenie dokumentacji;
- obsługa merytoryczna pracy i zadań Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, stałych i indywidualnych grup roboczych oraz prowadzenie dokumentacji tych działań;
- indywidualna praca terapeutyczno-konsultacyjna z członkami rodzin;
- udział i organizacja na poziomie lokalnym ogólnopolskich kampanii oraz organizacja lokalnych kampanii informacyjnych i społecznych na rzecz rodziny i przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- podejmowanie i organizacja działań edukacyjnych, szkoleniowych, głównie nakierowanych na podnoszenie wiedzy i kompetencji kadry Ośrodka, Zespołu i przedstawicieli placówek i instytucji pracujących na rzecz rodziny i przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

- współpraca z placówkami i instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zbieranie i przekazywanie informacji na temat działań i inicjatyw podejmowanych przez te placówki;
- opracowywanie gminnych programów i sprawozdań oraz założeń strategii i diagnoz w zakresie przeciwdziałania przemocy i pomocy ofiarom oraz sprawcom przemocy w rodzinie.

b) Komenda Powiatowa Policji:

- przeprowadzanie interwencji i postępowań;
- udział przedstawicieli w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz stałej Grupy Roboczej – Zespole Interwencyjnym i indywidualnych Grupach Roboczych;
- realizacja Procedury „Niebieskie Karty”, prowadzenie postępowań;
- akcje informacyjne, zapobiegawcze, profilaktyczne;
- udział w szkoleniach.

c) Sąd Rejonowy (Kuratorzy Wydziału Karnego oraz Kuratorzy Wydziału Rodzinnego i Nieletnich):

- podejmowanie działań, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i zaleceniami Sądu;
- konsultacje indywidualnych przypadków;
- udział przedstawicieli w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz indywidualnych Grupach Roboczych;
- współpraca przy organizacji programów i kampanii;
- współpraca z pracownikami socjalnymi, policjantami i pedagogami.

d) Placówki oświatowe:

- współpraca w indywidualnych przypadkach;
- udział przedstawicieli w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz stałych Grupach Roboczych – Zespole Interwencyjnym i Zespole programowo-diagnostycznym;
- konsultacje i współpraca z placówkami i instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- tworzenie i realizacja programów profilaktycznych, w tym udział w programach realizowanych i zleconych przez MOPS;
- udział w szkoleniach;
- realizacja kampanii lokalnych i ogólnopolskich.

e) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie:

- realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie, w zakresie wynikającym z ustawy;
- finansowanie i nadzór nad Powiatowym Ośrodkiem Wsparcia dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie w Cieszynie;
- zapewnienie pomocy w sytuacjach kryzysowych, prowadzenie Punktu Interwencji Kryzysowej.

f) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- podejmowanie działań motywujących do leczenia wobec osób nadużywających alkoholu, w tym sprawców przemocy w rodzinie;
- rozmowy motywacyjne ze sprawcami przemocy domowej;
- współpraca z pracownikami socjalnymi;
- współpraca z placówkami i instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

g) Straż Miejska:

- udział przedstawicieli w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz stałej Grupy Roboczej – Zespole programowo-diagnostycznym;
- współpraca z placówkami i instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- udział w szkoleniach;
- akcje informacyjne, zapobiegawcze, profilaktyczne.

Organizacje pozarządowe

a) Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Być Razem”:

- prowadzenie Powiatowego Ośrodka Wsparcia Dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie (pomoc interwencyjna, schronienie dla kobiet i dzieci - ofiar przemocy, pomoc psychologiczna i socjalna, pomoc materialna, telefon zaufania);
- udział przedstawicieli w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz stałej Grupy Roboczej - Zespole Interwencyjnym);
- prowadzenie Centrum Profilaktyki Edukacji i Terapii „Kontakt” (indywidualna pomoc psychologiczna, pomoc prawna, grupy wsparcia, grupy socjoterapeutyczne, warsztaty terapeutyczne, realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie, realizacja programów profilaktycznych i edukacyjnych);

- prowadzenie Domu Matki i Dziecka „Słonecznik” (udzielanie schronienia na dłuższy pobyt, pomoc psychologiczna i socjalna skierowana do matek z dziećmi, w tym ofiar przemocy), dla mieszkank Cieszyna;
- współpraca z placówkami i instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- realizacja kampanii lokalnych i ogólnopolskich.

b) Towarzystwo Przyjaciół Dzieci – Oddział Powiatowy w Cieszynie:

- udział przedstawicieli w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz stałej Grupy Roboczej – Zespole programowo-diagnostycznym;
- prowadzenie placówek wsparcia dziennego o charakterze opiekuńczym i specjalistycznym (grupowa i indywidualna pomoc dzieciom i rodzicom, grupy warsztatowe, realizacja programów profilaktycznych i edukacyjnych);
- współpraca z placówkami i instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- realizacja kampanii lokalnych i ogólnopolskich.

Jednostki, instytucje, organizacje pozarządowe podejmują działania o charakterze interdyscyplinarnym, w ramach swojego zakresu obowiązków i zadań służbowych.

Analiza danych dotyczących zjawiska przemocy oraz posiadanych zasobów pozwala na wskazanie mocnych i słabych stron funkcjonującego systemu przeciwdziałania przemocy.

Mocne strony:

- dobrze funkcjonujące specjalistyczne placówki oferujące pomoc ofiarom przemocy, w tym pomoc prawną, psychologiczną, socjalną, w razie potrzeby schronienie;
- pomoc prawna w formie bezpośredniego reprezentowania ofiar przemocy w sądzie i konsultowania bieżących spraw z Zespołem;
- sprawne działania interdyscyplinarne w sytuacjach kryzysowych;
- wykwalifikowana kadra pracująca w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- dobry przepływ informacji między placówkami działającymi w systemie;
- doświadczenie w realizowaniu kampanii ogólnopolskich i lokalnych;
- podejmowanie wspólnych działań edukacyjnych.

Słabe strony:

- niewystarczająca oferta długoterminowej, kompleksowej terapii i pomocy dającej szansę powrotu do zdrowia i pełnego funkcjonowania społecznego, również po ustaniu przemocy (programy edukacji społecznej i wychowawczej dla rodzin);
- brak programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie;

- częsta rotacja członków Zespołu, głównie z powodu zmian kadrowych w Komendzie Powiatowej Policji w Cieszynie;
- członkowie Zespołu wykonują zadania w ramach swoich obowiązków służbowych w swoich miejscach pracy co sprawia, że praca na rzecz Zespołu jest dodatkowym dla nich obciążeniem;
- małe zaangażowanie ochrony zdrowia w zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Czynniki zewnętrzne sprzyjające:

- ujednolicone regulacje prawne i administracyjne;
- zwrócenie uwagi na interdyscyplinarność oraz współpracę między poszczególnymi służbami w nowych przepisach prawnych;
- rozwijanie współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego różnych szczebli i zaangażowanie w tworzenie interdyscyplinarnych działań.

Zagrożenia zewnętrzne:

- brak ustawowych wskazań dotyczących finansowania zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- biurokratyzacja i formalizacja działań;
- brak możliwości egzekwowania współpracy z Zespołem przez osoby stosujące przemoc w rodzinie.

V. Cele i zadania Programu

1. Cel główny Programu

Celem głównym Programu jest ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie i problemów z nim związanych na terenie gminy Cieszyn.

2. Cele szczegółowe

- 1) Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 2) Utrzymanie na dotychczasowym poziomie dostępności oraz zwiększenie skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 3) Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 4) Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe oraz działania służące ich osiągnięciu zawarte są w Tabeli 11.

Tabela 11.

1. Cel szczegółowy: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Obszar: Profilaktyka i edukacja społeczna

Działania	Wskaźniki	Realizatorzy/Partnerzy	Termin realizacji
1.1. Opracowanie i aktualizowanie diagnozy zjawiska przemocy na terenie gminy.	- liczba opracowanych diagnoz.	– MOPS, – Zespół, – Uniwersytet Śląski w Cieszynie.	2017-2020
1.2. Organizowanie profesjonalnych szkoleń związanych z tematyką przemocy w rodzinie dla konkretnych grup odbiorców.	- liczba szkoleń, - liczba uczestników.	– MOPS, – Zespół, – PCPR, – organizacje pozarządowe.	
1.3. Realizowanie projektów edukacyjno-informacyjnych dla dorosłych, młodzieży, dzieci z zakresu zjawiska przemocy w rodzinie.	- liczba projektów, - liczba uczestników.	– MOPS, – Zespół, – organizacje pozarządowe, – KPP, – Zespół Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych, – PCPR, – placówki oświatowe.	
1.4. Udział w lokalnych i ogólnokrajowych kampaniach informacyjnych i edukacyjnych.	- liczba kampanii.	– MOPS, – Zespół, – organizacje pozarządowe.	
1.5. Prowadzenie poradnictwa i działań edukacyjnych służących wzmocnieniu wychowawczych	- liczba placówek prowadzących poradnictwo,	– MOPS, – Zespół,	

i opiekuńczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.	- liczba osób objętych poradnictwem, - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.	– organizacje pozarządowe, – Zespół Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych, – PCPR, – placówki oświatowe.	2017 – 2020
1.7. Prowadzenie poradnictwa i działań edukacyjnych w sytuacjach ujawnienia przemocy w rodzinie.	- liczba osób objęta pomocą.	– MOPS, – KPP, – organizacje pozarządowe, – placówki oświatowe, – GKRPA, – ochrona zdrowia.	
2. Cel szczegółowy: Utrzymanie na dotychczasowym poziomie dostępności oraz zwiększenie skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie			
Obszar: Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie			
Działania	Wskaźniki	Realizatorzy/Partnerzy	Termin realizacji
2.1. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.	- liczba posiedzeń Zespołu, - liczba osób objętych pomocą Zespołu, - liczba rodzin objętych pomocą Zespołu, - liczba utworzonych grup roboczych, - liczba posiedzeń grup roboczych.	– MOPS, – Zespół, – grupy robocze, – organizacje pozarządowe	2017 – 2020
2.2. Stosowanie Procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty.	- liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart” A, - liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” - liczba spraw zakończonych w wy-	– Zespół, – grupy robocze, – MOPS, – KPP,	2017 – 2020

	- niku ustania przemocy, - liczba spraw zakończonych w wyniku braku zasadności podejmowanych działań.	- placówki oświatowe, - GKRPA, - ochrona zdrowia.	
2.3. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości uzyskania pomocy, w tym medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej.	- liczba opracowanych i upowszechnianych materiałów informacyjnych.	- MOPS, - Zespół, - organizacje pozarządowe, - placówki oświatowe.	2017 – 2020
2.4. Udzielanie pomocy socjalnej, finansowej i rzeczowej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.	- liczba osób objętych pomocą.	- MOPS, - organizacje pozarządowe.	
2.5. Zapewnienie bezpieczeństwa osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w formie miejsc w całodobowych ośrodkach wsparcia.	- liczba miejsc w POW, - liczba osób korzystających ze schronienia w POW, - liczba osobodni.	- organizacje pozarządowe.	
2.6. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie indywidualnej pomocy prawnej w zakresie reprezentacji przed sądami.	- liczba indywidualnych reprezentacji prawnych, - liczba i rodzaj spraw przeprowadzonych w ramach reprezentacji prawnych, - liczba osób objętych pomocą formie reprezentacji prawnej.	- MOPS, - Zespół, - organizacje pozarządowe.	
2.7. Organizacja i realizacja pomocy psychologicznej, prawnej i terapeutycznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	- liczba placówek udzielających pomocy, - liczba grup wsparcia, - liczba grup terapeutycznych, - liczba osób korzystających z pomocy prawnej, - liczba osób korzystających z po-	- MOPS, - Zespół, - organizacje pozarządowe.	2017 – 2020

	mocy psychologicznej.		
2.8. Prowadzenie telefonu zaufania dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz o charakterze informacyjnym.	- liczba przeprowadzonych rozmów.	- organizacje pozarządowe.	2017 – 2020
2.9. Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom krzywdzonym w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.	- liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie.	- MOPS.	2017 – 2020
3. Cel szczegółowy: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie			
Obszar: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie			
Działania	Wskaźniki	Realizatorzy/Partnerzy	Termin realizacji
3.1. Stosowanie Procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty.	- liczba wszczętych postępowań oraz odmów wszczęcia w sprawach związanych z przemocą w rodzinie, - liczba zawiadomień skierowanych do Prokuratury Rejonowej, - liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego, - liczba osób skazanych prawomocnym wyrokiem w związku z przemocą w rodzinie.	- Zespół, - grupy robocze, - KPP.	2017 – 2020
3.2. Podejmowanie działań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie nadużywających lub/i uzależnionych od alkoholu.	- liczba spraw prowadzonych przez GKRPA wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, - liczba osób, które podjęły terapię	- Zespół, - grupy robocze, - MOPS, - GKRPA,	

	lub leczenie odwykowe, – liczba spraw skierowanych do biegłych i liczba wniosków skierowanych do Sądu.	– KPP.	2017 – 2020
3.3. Organizowanie pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	– liczba programów psychologiczno-terapeutycznych, – liczba uczestników.	– MOPS, – Zespół, – organizacje pozarządowe.	
3.4. Rozpowszechnianie informacji oraz działania motywujące skierowane do osób stosujących przemoc w rodzinie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych.	– liczba osób skierowanych do udziału w różnych formach wsparcia.	– MOPS, – Zespół, – organizacje pozarządowe, – KPP, – Sąd Rejonowy.	
4. Cel szczegółowy: Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.			
Obszar: Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.			
Działania	Wskaźniki	Realizatorzy/Partnerzy	Termin realizacji
4.1. Podnoszenie kwalifikacji członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, poprzez organizowanie i udział w szkoleniach, konferencjach, superwizji.	– rodzaj i liczba szkoleń, – liczba uczestników szkoleń, – liczba konferencji i seminariów, – liczba uczestników konferencji i seminariów, superwizji.	– MOPS, – Zespół, – organizacje pozarządowe,	

4.2. Podnoszenie kwalifikacji pracowników służb i instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, konferencji.			2017 – 2020
---	--	--	-------------

WYJAŚNIENIE SKRÓTÓW

MOPS - Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie

GKRPA - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Cieszynie

KPP - Komenda Powiatowa Policji w Cieszynie

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Cieszynie

POW – Powiatowy Ośrodek Wsparcia dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie w Cieszynie

CPEiT – Centrum Profilaktyki, Edukacji i Terapii „Kontakt” w Cieszynie

Zespół – Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Cieszynie

VI. Realizacja Programu

1. Koordynator Programu

Koordynatorem Programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie.

2. Realizatorzy Programu

- 1) Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie i powoływane grupy robocze;
- 2) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Cieszynie;
- 3) Instytucje publiczne i organizacje pozarządowe realizujące zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. Finansowanie Programu

Zakłada się, że działania określone w Programie finansowane będą:

- 1) Ze środków własnych gminy;
- 2) Ze środków zewnętrznych pozyskanych przez gminę, w tym w ramach programów rządowych;
- 3) Ze środków zewnętrznych pozyskanych we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

VII. Ewaluacja Programu

1. Narzędzia ewaluacji Programu

- 1) Systematyczne zbieranie i analiza danych dotyczących realizacji Programu;
- 2) Systematyczna kontrola i monitoring realizowanych zadań pod względem jakości, czasu oraz efektywności;
- 3) Sporządzanie rocznych sprawozdań z realizacji Programu;
- 4) W okresie realizacji Programu zostanie przeprowadzona diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych.